

гарско царство, когато не е имало тия днешни условия, при които подобни сборове-панаири не могатъ вече да вирѣятъ.

Ако въ Сливенъ е имало най-малко четири монастиря, а не „24“, както твърди Раковски въ своя „*O Асъню първому*“, то очевидно е, четири пѫти въ годината сѫ ставали тукъ такива сборове — панаири, освенъ ако не е имало редовенъ, презъ известно време на годината, старобългарски сливенски панаиръ. Горнитѣ сливенски сборове и до днесъ ставатъ, като споменъ на срѣдневѣковнитѣ: въ първия недѣленъ денъ слѣдъ Великденъ, на площада между срѣдния Сливенъ и частта Ново-село, за споменъ на сбора въ честь на старата църква „*Св. София*“, презъ тритѣ Великденски дни на площада край „Харманитъ“, за споменъ на сбора въ честь на изчезлия манастиръ на „Кешишилика“, въ петъкъ, на първата седмица следъ Великденъ, край Сотирския манастиръ Св. Петка; и, най-после, сбороветѣ край аязмитѣ: Св. Тодоръ, вѣроятно за споменъ на изчезналия манастиръ надъ тая аязма, край „Монастирската“ рѣка, Св. Георги, Кръсновския и т. н. Вънъ отъ това, голѣмъ сборъ ставалъ (първия денъ следъ Гергьовъ-день около минералнитѣ бани, нареченъ Храмъ Поле, който, види се, е отъ много старъ произходъ. Че съборитѣ (по сливенски сборъ-сборове) около манастирите сѫ били сѫщевременно и *panairi*, се види отъ много пѣсни въ народния ни епосъ (Ср. напр. тая;

Голѣмъ са съборъ събралио,

Съборъ, та панаиръ,

На Врачанска планина,
На Врачански манастиръ . . .

Бкн. часть II, стр. 257).

Даже мѣста, върху които сѫ ставали такива събори, обръщали се отпосле на заселища. Такъвъ е случая съ *Панаѓорище*, етимологията на което име сочи на *панагюро* (дума отъ грѣцки произходъ). Ср. сѫщо имена на заселища заправени при следи на манастири, гдето сѫ ставали *събори* (села: *Монастирища*, *Монастирище* (2), *Монастирска*, *Монастирски*, *Монастиръ* (2) и *Монастирия*. Обратно, при изчезли заселища съ известно тѣрговско минало, за споменъ на това, колкото население се събидало на мѣстата имъ, като на сборъ — панаиръ. Такъвъ е случай съ доскоро ставалия сборъ до старатото село *Сарай* (при Стралджа), което считамъ за срѣдневѣковното *Лардеа* (днесъ изчезло, съ едничка развалина „Ченгене Сарай“).

На манастирските събори се носѣли разни стоки, най-вече за украшения, като прѣстени, икони (по сливенски „светици“ и „итѣфи“, нанизи, гривнѣ (по Сливенски „анти-